

Uus ühendus algaks Paide alajaamast ja jõuaks 330-kilovoldiste liinidega Saaremaa läänerrannikule, kust algaks Läti-suunaline merekaabel. ALLIKAS: Elering

Riik hakkab uurima Eesti ja Läti vahelise neljanda elektriühenduse rajamise tingimusi

Priit Heinla
Eleringi merevõrgu arendusjuht

Eesti elektrisüsteemihaldur Elering esitas oktoobris regionaal- ja põllumajandusministeeriumile riigi eriplaneeringu algatamise taotluse. Planeeringuga selgitatakse välja, kas ja kuidas täpselt on mõistlik rajada Eesti-Läti neljanda elektriühenduse Eestis paiknev osa algusega Paidest läbi Muhu ja Saaremaa Sõrve poolsaareni.

Uus ühendus algaks Kesk-Eestist Paide alajaamast. Rajada tuleks uued 330-kilovoldised liinid Paidest Lihula kaudu Virtsuni. Seal tuleks jõuda liinidega Saaremaa läänerrannikule, kust algaks Läti-suunaline merekaabel. Eesti-Läti vaheline merekaabli trass valitakse planeeringuprotsessist eraldi hoonestusloaga.

Riigi eriplaneering koosta-

takse sellise olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, mille asukohta valiku või toimumise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Enne uue elektriühenduse ehitamist uuritakse selle kasu ühiskonnale. Lisaks tehnilistele töödele tuleb hinnata ka mõju loodusele ja kohalikele inimestele. Ehitama hakatakse alles siis, kui on selge, et see ühendus on meie regioonile laiemalt vajalik. Riikidevaheliste elektriühenduste rajamiseks võib kuluda kümnekond aastat.

Uuritakse 330-kilovoldise ülekandeliini rajamise võimalikkust

Saaremaa kaudu kulgeva uue elektriühenduse rajamise võimaluste väljaselgitamiseks on suunise andnud Eleringi omaniku esindaja ehk kliimaminister. Ühenduse rajamine Saaremaa kaudu võimaldaks kõige väiksema kuluga saada kahe riigi vahele kõige enam lisavõimsust.

Uus ühendus Lätiga eeldab võimsa 330-kilovoldise elektriliini rajamist Saaremaale. Kavandatava riigi eriplaneeringu eesmärk ongi uurida, kas üldse ja millistel tingimustel oleks

võimalik rajada Paidest Saaremaale 330-kilovoldine elektrivõrk.

Esialgse hinnangu järgi tundub Saaremaa kaudu Läti kulgev ühendus tehniliselt ja majanduslikult eelistatud lahendus. Enne kui midagi otse otsustatakse, tuleb aga asjaolusid põhjalikult uurida. Kõigepealt tuleb valitsusel otsustada planeeringu algatamine. Seejärel toimub mitmeaastane riigi eriplaneeringu protsess, mille käigus hinnatakse projekti sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja looduskeskkonna mõjusid. Lõpliku otsuse ühenduse rajamise kohta saab langetada alles pärast seda, kui riigi eriplaneering on valmis ja kõigi uute liinide jaoks on leitud kõiki võimalikke mõjusid arvestav trass.

Loodav ühendus suurendab Eestis varustuskindlust. Samuti loob see võimalused suuremal hulgal taastuvenergia vastuvõtmiseks Lääne-Eesti võrku, aidates nii kaasa riigi kliimaeesmärkide saavutamisele.

Eleringi 330-kilovoldise elektriliini Saaremaale rajamise vastu on huvi üles näidanud ka Saaremaa ettevõtjad ja Saaremaa vald, kes näevad ühenduses olulist elementi ettevõtluse, sealhulgas taastuvenergia arendamises.

Saaremaa vallavanem Mikk Tuisk on öelnud, et võimsam elektrivõrk suurendaks märkimisväärselt Saaremaa ettevõtete konkurentsivõimet ja muudaks sealse investeerimiskeskonna atraktiivsemaks. Vallavanema sõnul tähendab elektri varustuskindluse ja taastuvatest allikatest energia tootmise suurendamine Saaremaale uusi võimalusi. Praegune Sikassaare lõppev 110-kilovoldine liin on Tuisku hinnangul ajale jäänud, kuna ei võimalda võrku ühendada taastuvenergia tootjaid ega tuua saarele suurema energivajadusega ettevõtteid. Saaremaa vallavalitsuse

planeeringuteenistuse juhataja Kätlin Kallas ütles, et koostatava planeeringulahenduse käigus tuleb leida optimaalsed trassikoridorid, mis arvestaksid võimalikult suure osas olemasolevate trassikoridoridega, kus oleks minimaalsed mõjud nii elu- kui ka looduskeskkonnale. „Loodetavasti saame tulevikus Saaremaale ka oma Soorebase, nagu on Ristil,“ avaldas Kallas soovi.

Liinidele otsitakse sobivaimat kohta kümnest omavalitsusest

Planeeringuala hõlmab Saare, Lääne, Pärnu, Rapla ja Järva maakonda ning Saaremaa, Muhu, Lääne-Nigula, Märjamaa, Rapla, Kehtna, Türi, Läänerranna ja Põhja-Pärnumaa valda ning Paide linna. See ei tähenda, et kavandatav elektriühendus hakkaks kõikide nende omavalitsusüksuste kaudu kulgema. Planeeringuala on jäetud suurem, et uuringute käigus oleks võimalik leida selle ala sees liinile sobivaim koht.

Elektriühendus kavandatakse maismaal valdavalt 330 kV õhuliinidena. Kohtades, kus õhuliini pole võimalik paigaldada, peaks tulema maakaabel. Merealal hakkab paiknema merekaabel. Võimsate liinide jaoks on vaja ka uusi alajaamasid. Võimalike uute elektriliinide trasside ja alajaamade täpsed asukohad ja selleks vajalik maala selguvad riigi eriplaneeringu käigus.

Planeerimisprotsessist saavad osaleda kõik huvilised

Planeerimisprotsessist on võimalik osa võtta kõigil huvilistel. Planeeringu käigus kogutud info ja ettepanekud avalikustatakse ning selle üle toimuvad avalikud arutelud. Täpsemalt annab regionaal- ja põllumajandusministeerium kaasaraakimise võimalust teada pärast riigi eriplaneeringu algatamist.

LUGEJA KÜSIB

Reelika Murd
sotsiaalhoolekandeteenistuse juhataja

Millised on toimetulekuraskustes inimeste ja pere võimalused abi saada?

Majanduslikult keerulistel aegadel pööratakse abi ja toetuse saamiseks üha enam Saaremaa vallavalitsuse sotsiaalosalosakonna poole. Pöörumise korral selgitab sotsiaaltöösptialist välja, millist abi toimetulekuraskuste lahendamisel leibkond eelkõige vajab. Seega tuleks abi saamiseks väljaselgitamiseks pöörduda oma piirkonna sotsiaaltöösptialisti poole (kontaktandmed on valla kodulehel saaremaavald.ee/kontakt).

Saaremaa vallas reguleerib abi korraldamist sotsiaalhoolekandeliise abi andmise kord, mille kohaselt eelistatakse abimeetmeid, mis aitavad leida võimalusi ja suurendada inimese suutlikkust korraldada oma elu võimalikult iseseisvalt.

Abivajaduse väljaselgitamisel lähtutakse terviklikult lähenemisest leibkonna abivajadusele, s.t hinnatakse, millist ja millises ulatuses abi inimene vajab, et tagada tema igapäevane normaalne toimetulek. Abimeetmeid on erinevaid – nii sotsiaalteenused kui ka sotsiaalhooldused.

Sotsiaalteenused

Toimetulekuraskustes leibkonnale on võimalik pakkuda erinevaid sotsiaalteenuseid. Toidupangateenust võimaldatakse leibkonnale, kellele on määratud jooksva kuul riiklik toimetulekutoetus või kel on toimetulekuraskused (nt võlgnevused, töökaotus). Toidupangateenust võimaldatakse vähemalt kord kuus, vajadusel ka sagedamini olenevalt abivajaduse suurusest. Eluruumi teenust võimaldatakse leibkonnale, kes ise ei ole sotsiaalmajandusliku olukorra tõttu võimeline endale eluruumi tagama. Eluruumiks pakutakse vastavalt vajadusele kas tugikodu või sotsiaalkorterit. Eluruumi tagamisel sõlmatakse inimesega tähtajaline leping. Lepingu periood on kolm kuud kuni üks aasta (erandjuhtudel ka kauem).

Võlanõustamisteenust võimaldatakse inimesele, kes vajab nõu ja abi oma võlgade kindlakstelemisel või võlanõuetest ülevaate saamisel; võlausaldajatega läbirääkimiste pidamisel; võlgade tasumiseks kokkulepete tegemisel; lahenduste otsimisel võlanõuete rahuldamiseks või muu võlgnevusega seotud probleemi lahendamiseks.

Tugiisikuteenust võimaldatakse isikule, kes vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervisekehtlike probleemide tõttu kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises ja motiveerimises.

Sotsiaalhooldused

Lisaks sotsiaalteenusele on võimalik pakkuda toimetulekuraskustes inimestele sotsiaalhooldust.

Sissetulekust sõltuvat sotsiaalhooldust on õigustatud saama isik, kelle eelmise kolme kuu keskmine netosissetulek pärast kolme kuu eluaseme kulude, ülalpidamiskohustuste täitmiseks makstud elatise ja eluasemealaenu kulude maha arvamisest on väiksem kui riiklikult kehtestatud kahekordne toimetulekupiir pereliikme kohta. Toetust on õigus taotleda kolme kuu jooksva pärast nende kulutuste tegemist, milleks toetust taotletakse, või pärast sündmust, mille korral toetust makstakse.

Toetuse maksimaalne piirmäär on aastas kahekordne toimetulekupiir pereliikme kohta. Puudest tingitud lisakulud hüvitatakse juhul, kui kulud ravimitele ja abivahenditele ehk inimese suures osas suuremad puuetega inimeste riiklikust sotsiaalhooldusest.

Sissetulekust sõltuvat sotsiaalhooldust on Saaremaa vallas makstud 2023. aasta kümne kuuga 688 korral ja 2022. aasta kümne kuuga 589 korral.

Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetuse arvestamise aluseks on üksi elava inimese või perekonna kõigi liikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluasemekulud ning toimetulekupiir. 2022. aasta 1. juunist on toimetulekupiir üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 200 eurot kuus. Iga alaealise liikme toimetulekupiir on 240 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 160 eurot kuus.

Taotlusele lisatakse dokumendid, mis tõendavad üksi elava inimese või perekonnaliikmete eelmisel kuul saadud netosissetulekuid ja makstud elatise suurust. Kui taotleja soovib, et toimetulekutoetuse määramisel kaetakse ka eluasemekulud, siis tuleb esitada vastavad dokumendid.

Toimetulekutoetust on Saaremaa vallas makstud 2023. aasta kümne kuuga 1543 korral ja 2022. aasta kümne kuuga 1711 korral.

Toimetulekutoetuse taotluste arv on suurenenud märgatavalt alates mullu aprillist seoses Ukraina sõjapõgenike saabumisega Saaremaale.

Ehk saab Saaremaagi tulevikuks sellise Soorebase, nagu on Ristil. FOTO: Mihkel Maripuu

KURESSAARE RAHVAÜLIKOOL
kutsub koolitustele

27.11 ja 28.11	KODUJUTUD Õpituba: Jõulupärg punumise meetodil	PäikeseAia Lilled	25€
04.12	KODUJUTUD Õpituba: Toidunõude dekoreerimine	Seida Pannel	5€ + valitud nõud

Kontakt: Krista Hallik, 52 69 690 www.ktg.edu.ee/rahvaylikool